

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Dmitri Moskovtsev
Integratsiooni Sihtasutus
info@integratsioon.ee

Teie 28.01.2026

Meie 12.02.2026 nr 2.2.-1/26/7-2

Lp Merit Tatar
Balti Uuringute Instituut MTÜ
ibs@ibs.ee

Taotluse läbi vaatamata jätmine

Andmekaitse Inspeksioon (AKI) sai Teie taotluse poliitika kujundamise eesmärgil tehtavas uuringus „Kohanemisprogrammi kohanemismoodulite koolituste ja materjalide sisuanalüüs ning kohanemisprogrammi vahehindamine“ isikuandmete töötlemiseks ilma andmesubjekti nõusolekuta.

Esiteks selgitab AKI, et isikuandmete kaitse seaduse (IKS) § 6 lõike 5 kohaselt kuulub Andmekaitse Inspeksiooniga kooskõlastamisele isikuandmete töötlemine juhul, kui tegemist on täidesaatva riigivõimu poliitika kujundamise eesmärgil tehtava uuringu või analüüsiga.

Justiits- ja digiministeerium (JDM) on IKS § 6 lõikes 5 nimetatud uuringute osas selgitanud¹, et täidetud peab olema kaks tingimust. Esmalt analüüsid ja uuringud teostatakse täidesaatva riigivõimu poolt ning teisalt, uuringud ja analüüsid on vajalikud poliitika kujundamiseks.

Eesti Vabariigi põhiseaduse § 86 sätestab, et täidesaatev riigivõim kuulub Vabariigi Valitsusele. Vabariigi Valitsuse seaduse (VVS) § 1 kohaselt teostab täidesaatvat riigivõimu Eesti Vabariigi põhiseaduse ja seaduste alusel vahetult või valitsusasutuste kaudu Vabariigi Valitsus. VVS § 38 nimetab täidesaatva riigivõimu asutustena valitsusasutused ja valitsusasutuste hallatavad riigiasutused. VVS § 39 defineerib valitsusasutused, kui riigi eelarvest finantseeritavad asutused, millele seadusega või seaduse alusel antud põhiülesandeks on täidesaatva riigivõimu teostamine, loetleb valitsusasutused ning sätestab ühtlasi, et seadusega võib ette näha ka teisi valitsusasutusi.

Vastavalt JDM selgitusele tuleb IKS § 6 lõiget 5 tõlgendada kitsalt, st täidesaatva riigivõimu poliitika kujundamise uuringuid saavad sel alusel teha ainult vabariigi valitsuse seaduses nimetatud või eriseadusega moodustatud täidesaatvat riigivõimu teostavad valitsusasutused, sh valitsusasutuste hallatavad asutused. Näiteks kohalikule omavalitsusele võib delegeerida riigielu küsimuste korraldamist, kuid kohalikke omavalitsusi või nende asutusi ei saa lugeda täidesaatvaks riigivõimuks IKS § 6 mõttes.

Integratsiooni Sihtasutus (INSA) on põhikirja kohaselt eraõiguslik juriidiline isik, mis on registreeritud mittetulundusühingute ja sihtasutuste registris ning on loodud vara valitsemiseks ja

¹ Justiits- ja digiministeeriumi 22.01.2024 vastus selgitustaotlusele nr [2-6/24-7834-2](#)

kasutamiseks põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks ning mille asutaja on Eesti Vabariik, kelle nimel teostab asutajaõigusi Kultuuriministeerium (KuM).

Kultuuriministeerium on taotlusele lisatud kirjas kinnitanud, et tulenevalt KuM VVS § 62 lõikes 1 sätestatud valitsemisala ülesandest, mh kultuurilise mitmekesisuse ja lõimumise korraldamiseks, on uuringu läbiviimine otseselt selle ülesande täitmisega seotud. Ühtlasi on KuM volitanud halduslepinguga Integratsiooni Sihtasutusele ülesande viia läbi uuringuid, sh kohanemisprogrammi Settle in Estonia vahehindamine, mille sihtrühmaks on Eestisse saabunud välismaalased, toetudes INSA põhikirja punktile 1.7.2. Lähtudes Justiits- ja digiministeeriumi kitsast tõlgendusest, leiab Andmekaitse Inspeksioon, et KuM saab INSA-le delegeerida oma ülesande täitmise, kuid mitte täidesaatva riigivõimu poliitika kujundamise pädevust.

Seega INSA ei ole seaduses ette nähtud täidesaatva riigivõimu asutus ning ei saa olla iseseisevaks isikuandmete vastutavaks töötlejaks täidesaatva riigivõimu poliitika kujundamise eesmärgil tehtavate uuringute läbiviimisel IKS § 6 lõike 5 alusel. Võimaliku lahendusena saab uuringu vastutavaks töötlejaks määrata Kultuuriministeeriumi, kui täidesaatva riigivõimu asutuse.

Teiseks näeb IKS § 6 lõike 5 ette, et täidesaatva riigivõimu poliitika kujundamise eesmärgil tehtavate analüüside ja uuringute koostamiseks on täidesaatval riigivõimul õigus teha päringuid teise vastutava või volitatud töötleja andmekogusse ning töödelda saadud isikuandmeid. Andmekaitse Inspeksioon kontrollib ainult sel juhul IKS §-s 6 sätestatud tingimuste täitmist.

Taotluse andmetel soovitakse uuringus kasutada elamislubade ja töölubade registri koolitusmooduli veebiliidese andmeid. Siseministri 18.12.2015 määrusega nr 81 kinnitatud „Elamislubade ja töölubade registri põhimäärus“ § 3 lõike 3 järgi on Kultuuriministeerium andmekogu koolitusmooduli veebiliidese volitatud töötleja. Kuivõrd uuringus kasutatakse andmesubjekti nõusolekuta andmekogu andmeid, mille volitatud töötleja on Kultuuriministeerium, kes saab kõnealuse uuringu kontekstis olla täidesaatva riigivõimu asutuseks IKS § 6 lõike 5 mõttes, ei vaja uuring Andmekaitse Inspeksiooniga kooskõlastamist.

Tulenevalt eeltoodust jätan teie taotluse läbi vaatamata.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Anu Suviste
jurist
peadirektori volitusel